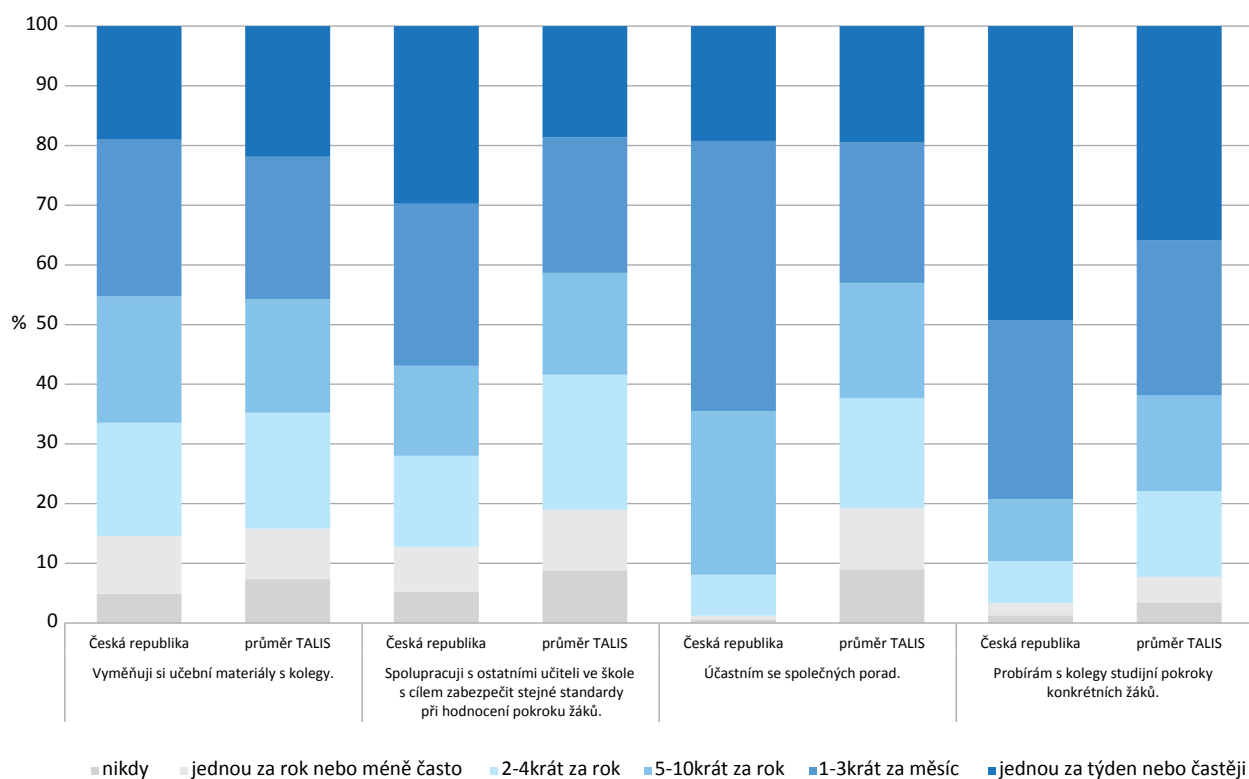

prioritami, ale též třeba s odlišným složením učitelů) a rozličnými učiteli (s odlišnými postoji, nebo dle vyučovaného předmětu atp.). Reakce každého učitele na výroky uvedené v grafu byly převedeny na jediné číslo²⁸ a dále byl proveden rozklad rozptylu na výše uvedené tři úrovně. Ukázalo se, že odlišnostmi mezi zeměmi lze vysvětlit 12 % rozptylu a odlišnostmi mezi školami 2 %. Velkou část rozdílů v odpovědích učitelů (86 % rozptylu) lze tedy přisoudit odlišnostem mezi jednotlivými učiteli (v ČR zaujímají 81 % rozptylu rozdíly mezi učiteli a 19 % odlišnosti mezi školami).

5.3 Spolupráce učitelů ve škole

Mnoho současných studií zaměřených na učitele se nesoustředí jen na to, co se děje ve třídě, ale také na profesní aktivity, do nichž jsou učitelé zapojeni, včetně způsobů, jakými učitelé vzájemně interagují.²⁹ Jednotlivé způsoby spolupráce sledované v šetření TALIS 2013 byly rozděleny do dvou kategorií, a sice na ty, které vypovídají o výměně materiálů, informací a koordinaci činností spojených s výukou, a na způsoby, jež odkazují na komplexnější profesní spolupráci založenou zejména na kolektivně vykonávaných úkolech³⁰. Jak je z následujících dvou grafů patrné, v ČR i v průměru za všechny země byla dle výpovědí učitelů častější spolupráce formou výměny materiálů, informací a koordinace činností spojených s výukou než profesní spolupráce učitelů (viz grafy č. 27 a č. 28).

Graf č. 27: Spolupráce učitelů formou výměny materiálů, informací a koordinace

28 Tedy stupeň konstruktivistického postoje získaný na základě modelu konfirmační faktorové analýzy, podrobnosti viz mezinárodní zpráva šetření TALIS 2013.

29 Viz Koncepční rámec šetření TALIS 2013.

30 Aktivity profesní spolupráce („professional collaboration“) se ve větší míře pojí s pokrokovými formami profesionalizace, která vyžaduje hlubší výměnu názorů a zkušeností – viz odkaz na Clement a Vandenberghe (2000) v mezinárodní zprávě šetření TALIS 2008, dostupné [on-line] na: www.oecd.org/dataoecd/17/51/43023606.pdf [cit. 25. 4. 2014].